

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Stevas OÜ

info@stevas.ee

Teie 24.04.2024 nr

Meie 24.05.2024 nr 2.1-1/24/487-1196-4

Vastus pöördumisele

Kirjutate, et naaber jälgib Teid ja Teie töötajaid kaameraga. Olete edastanud pildid naabermajale paigaldatud kaamerast. Samas ei ole teavet, et kaamerapilte oleks kusagile edastatud või et salvestisi üldse olemas on. Samuti ei ole teada, et oleksite ise naabrilt teavet küsinud.

Selgitame alljärgnevalt nõudeid, millega jälgimisseadmete kasutamisel arvestada tuleb.

Igasugune isikuandmetega tehtav toiming, sealhulgas ka isiku kaameratega jälgimine ja pildi salvestamine, on isikuandmete töötlemine. Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 2 lg 2 punkti c alusel ei kohaldata määrust, kui isikuandmeid töötleb füüsiline isik eranditult isiklike või koduste tegevuste käigus. Seega võib statsionaarset kaamerat kasutada isiklikuks otstarbeks üksnes siis, kui filmitakse enda valduses olevat ala. Kui kaamera vaatevälja jääb avalik ala või teiste isikute kinnistud, kus võivad liikuda inimesed, tuleb järgida isikuandmete kaitse nõudeid.

Elkõige peab isikuandmete töötlemine olema seaduslik, õiglane ja isikule läbipaistev.¹ Seaduslik on kaamerate kasutamine, kui selleks on mõni isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 6 nimetatud alustest (näiteks nõusolek, õigustatud huvi või eriseadusest tulenev kohustus). Õigustatud huvi alus võimaldab kasutada kaameraid nt turvakaalutlustel. Õigustatud huvi saab isikuandmete töötlemise alusena kasutada üksnes siis, kui andmetöötleja on jõudnud järelduseni, et kaamerate kasutamine on kindlasti vajalik ning see ei riiva ülemääraselt vaatevälja jäävate isikute huvisid ja õigusi. Täpsemalt on õigustatud huvi lahti kirjutatud [siin](#).

Andmetöötlus on õiglane vaid juhul, kui arvestatakse inimeste andmete töötlemisel nende õiguspärase ootustega privaatsuse kaitsele. Üldreegel on, et jälgimisseadmestiku kasutamine ei tohi ülemääraselt kahjustada selle vaatevälja jäävate isikute õigustatud huve.

Kaameraid saab ja peab kasutama vastavalt vajadusele – need peaksid olema suunatud konkreetsetelt määratletud probleemi lahendamisele. Isikuandmeid tohib koguda ja töödelda ainult selgelt kindlaksmääratud ja õiguspärasel eesmärgidel ning neid ei tohi hiljem töödelda viisil, mis on püstitatud eesmärkidega vastuolus. Seega, kui kaamera on paigaldatud vara kaitseks, siis ei saa kaamerasalvestust kasutada teistel eesmärkidel, näiteks naabrite jälgimiseks.

Kaamerate kasutamise üks tähtsamatest nõuetest on isikute selge teavitamine nii õiguslikust alusest kui ka täpsematest eesmärkidest. See tähendab, et koostatud peavad olema andmekaitsetingimused. Videovalve kasutamisel tuleb nähtavale kohale paigutada ka teavitussildid, millel esitada kõige olulisem teave: töötlemise eesmärk, õiguslik alus, vastutava töötleja nimi ja kontaktandmed ning info, kus saab tutvuda andmekaitsetingimustega.²

¹ IKÜM art 5 lg 1 punkt a

² https://www.aki.ee/sites/default/files/dokumendid/kaamerate_juhend_10.11.2021.pdf, lk 31-32

IKÜM artiklist 15 tuleneb andmetöötajale kohustus anda isiku taotlusel talle teavet, kas tema andmeid töödeldakse, mis eesmärgil seda tehakse, kuidas andmeid säilitatakse ja kellele edastatakse.

Siinkohal soovitage uurida eelnimetatud asjaolusid (millist ala ja miks filmitakse, miks pole teavitussilte, kas on võimalik kaamera ümber paigutada või vaatevälja kitsendada jne) naabri enda käest. Kaamera omanik peab Teie pöördumisele vastama ühe kuu jooksul.

Märgime, et häiriva kaamera probleem võib saada lahenduse, kui naabriga suhtlete. Saate naabrile teada anda oma privaatsuse riivist ning juhtida tema tähelepanu kaamera kasutamise nõuetele ja Andmekaitse Inspeksiooni juhistele.

Andmekaitse Inspeksiooni sekkumine ei pruugi viia soovitud tulemuseni – isegi kui omanik kaamera vaatevälja muudab/piirab, saab ta selle igal ajal tagasi muuta. Lisaks peate arvestama, et võimalik järelevalveasutuse läbiviidav menetlus pigem halvendab naabrite vahelist läbisaamist, mistõttu palume Teil kõigepealt endal naabriga suhelda ja selgitada eelpool kirjeldatud reegleid.

Kui andmetöötaja Teile ühe kuu jooksul ei vasta või Te ei ole vastusega rahul, saate uuesti inspeksiooni pöörduda, lisades allkirjastatud kaebusele senise kirjavahetuse andmetöötajaga ning muud asjakohased tõendid.

Kaebust on võimalik esitada Andmekaitse Inspeksiooni [e-keskkonnas](#) või täites näidisvormi. E-keskkonna kaudu kaebust esitamisel tuvastab süsteem Teie isiku sisselogimisel, mistõttu ei ole vajalik kaebust eraldi allkirjastada. Kui Te ei soovi esitada kaebust e-keskkonnas, tuleb näidisvormi täitmisel kaebus digiallkirjastada. Allkirjastamine on vajalik selleks, et Andmekaitse Inspeksioon saaks veenduda Teie isikusamasuses.

Viime läbi järelevalvemenetluse, kui tegemist on olulise rikkumisega, mis vajab korrakaitseorgani sekkumist – kaebus ei ole põhjendamatult või korduv ning kui andmetöötaja ei ole inimese taotlusele vastanud ühe kuu jooksul või on põhjendamatult jätnud taotluse rahuldamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sirje Biin

jurist

peadirektori volitusel